

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 125.

V Ljubljani, v soboto 31. maja 1884.

Letnik XII.

Evropski mir.

Kruti Mars ne grbanči svojega čela in ne drvi svojih pomagačev s krvavimi meči po stari Evropi — jasno je politično nebo, orožje miruje. Bruseljski „Nord“, merodajen list evropskim politikom predlagal je celó pred nekimi tedni splošno razoroženje evropskih držav.

A če površno pregledamo dogodjaje zadnjih let, trditi smemo, da ni vse tako, kakor si želimo. Sklepi Berolinskega shoda l. 1878, dasi v mnogem površni in nepopolni, postali so nekaka podlaga sedanjemu položaju držav, na te se sklicujejo, tem tudi oporekajo večji in manjši narodi evropski. Tu se je zavezal voz na silovit način, in narodi, katerim so se zadržile roke, hočejo ga razvozlati.

Velikanske so bile izgube Rusije v zadnji rusko-turški vojski; z vso silo se je vrgla na azijskega Turčina, potisnila ga doli do starodavnega Carigrada, nekdanje stolice krščanskih cesarjev — ali prevzetni Albion povzdigne svoj glas: hue usque et non ultra. Raski kozaki so že gledali poželjivo tanke stolpe carigradskih mošej, ali morali so se vrniti praznih rok, morali pustiti, da še dalje gospoduje pest Turčinov 15 milijonom krščanske Raje. S srdom se vrne dvoglavni ruski orel v svoje širne planjave, da si poravná svoja krila in se pripravi za drug vzlet. Krik veselja se je vzdignil v škodoželjnem Izraelu, roganje se je razlegalo v Slovanom sovražnih krogih, da je vgnan slaboznani panslavizem (?) v svoje stare meje.

Toda Rusi ne pozabijo svojih padlih rojakov na bulgarski zemlji, skrivaj stiskajo pesti proti svojemu sosedu, Nemčiji — in Francozom je živo v spominu osodepolni Sedan.

Govorili smo že na tem mestu, koliko si je dal opraviti Bismarck v jeseni 1879, da odvrne od nemških mej vojsko od dveh strani. Prosjačil je za zvezo na Dunaji, nagovarjal tedanjo konservativno vladó angleško, da varuje neutralnost Belgije in Nizozemskega ter zagotovi prosto vožnjo po Vzhodnjem in Severnem morji. Hotel je vstanoviti evropsko mirovno ligo (zvezo), podobno pentarhiji in sveti zvezi

po dolgotrajnih francoskih bojih o začetku našega veka.

Lord Beaconsfield je bil sicer z veseljem pozdravil to idejo, upajoč, da tako zajezi ruski vpliv na Balkanu. Lord Salisburg jo je imenoval nov evangelij, ki bode prinesel Angliji srečo, svetu mir, Rusiji pa prigovarjal zmernost. Angleški narod pa je bil drugih misli. Zaupal ni več svojemu vodji, ni se hotel ločiti od bratovskega naroda Francoskega, grajal je oestro agrarno in kolonijalno politiko svojega ministerstva. Beaconsfield odstopi, ministerski stol pa zasede izkušeni Gladstone, ki je zastavil svetu britansko zagonetko, ki še sedaj ni rešena. Gladstone je bil sovražnik evropske mirovne stranke, njegov volilni ogovor v Midlothianu je bil bojni klic v pravem pomenu besede. Charles Dilko iskal je zvezo v Parizu, Rusijo pa so nagovarjali, da naj dokonča namen stoletne svoje tradicije. Cela vrsta okrožnic je romala do evropskih vlad, da naj pospešijo izpeljavo Berolinske pogodbe. Mejno urejenje Grške, Črne gore, reforme v Mali Aziji, Armeniji in Siriji so bili vedni povodi novih homatij, ki so dajale Angliji priložnost, staviti na novo na dnevni red vzhodno vprašanje.

Bismarck in njegovi prijatelji so imeli sitno stališče. Skušal je določbe zavleči, tu pa tam kaj odjenjati, ko je videl, da ni drugače. Od tod ona smešna demonstracija z ladjami pri Odsinji (Dulcignano), posvetovanje z Therapijo za časa, ko so angleški topovi obsipali Aleksandrijo s teškimi bombami.

Gorčakov in Ignatiev nista dosti verjela vabljivemu prigovarjanju Anglije. Ko pa Giers, mož miru, prevzame vajeti ruske politike, niso več našli odmeva v Rusiji glasovi angleški. Edino to je mogel še Gladstone doseči, da so Rusi l. 1881 po zmagovitem boji pri Geoktepe obmirovali in niso dalje prodirali proti Mervu, a to le za malo časa, ker so danes Rusi gospodje Merva ter kakor znano, stojé že pred vratmi Indije.

Sedaj se je pričela tiha agitacija angleških poslancev po Srbiji, Bosni in Bulgariji, kar so judovski časniki le Rusom pripisovali. (Dalje prih.)

Govor dr. Bilinskega

o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja.

(Konec.)

Pri vsem tem, mislim jaz, je odbor vendar-le jako zmerno postopal, kajti skušal je med nasprotji posredovati, ker je v oziru na dejanske dogodke po enajst ur, tu pa tam od leta do leta tudi 12 ur za najdaljši delavnik sprejel.

Od te podaljšane ure bo posebna korist tkalno obrt zadela, in na ta način napravil se bo prehod, dokler se razmere same ne poravnajo.

Jednajsturnemu delu se pa že iz načela za to nismo zamogli ogniti, ker nam je sedaj na tem ležeče, da 11urni delavnik obvelja in se razširi. Pred vsem imajo ga vpeljanega v Švici. Normalni delavnik ondi sicer ni še povsod strogo vpeljan, toda sčasoma se bo vpeljal. Naj še omenim, da smejo na Švicarskem pred nedeljo in praznikom le po 10 ur delati, razun tega pa sme zvezni svet iz ozira na zdravje in življenje delavca čas dela še bolj okrajšati.

Ako nam toraj očitete, da naj bi bili švicarsko postavo rajši kar prepisali, vas opozorujem na ta velikanski razloček med Švicarsko postavo in tukajšnjim predlogom.

Dalje prosim, da se ozrete na Nemško. Na Nemškem delajo mladostni pomagači le po deset ur na dan; sprevideli so pa, da bi se pri tkalni obrti s tem časom ne shajalo, in zaradi tega so zvezni svet pooblastili, da sme za to obrtnijo čas dela podaljšati. Ta enajsturni delavnik se bo sčasoma tudi na druge obrtniške oddelke raztegnil in se bo podrožje enajsturnega dela tako razširilo. Pravite, da na Nemškem normalnega delavniaka ne poznajo in da mu je državni kancler sam protiven. Veliko spoštovanje imam do socialnih preosnov nemškega državnega kanclerja, njegovi nazori me pa nikakor ne vežejo. Ali moramo res povsod Nemčijo posnemati? Zakaj bi pa sami ne pričeli kaj dobrega? Storimo to in Nemčija se bo tudi od nas učila, ako bo to kaj dobrega, kar bomo sami vpeljali. (Dobro! na

LISTEK.

Puščavnik pod B. prijatelju v Ljubljani.

Dragi moj! Ali se še spominjaš zlatih časov, ko sva šetala tam gori za Tivolskim gradom memo studenca, ktereга smo imenovali „Musenquelle“? Mnogo let je od tedaj že minulo; Ti si ostal v beli Ljubljani, jaz pa sem se zaril v samoto tukaj gori pod B. Ti od blizo opazuješ vse dogodke v slovenski stolnici in vse zanimive novice iz širnega sveta kar hitro izveš; jaz pa vedno štirinajst dni in še več pozneje sledim za zgodovino papirnatega 19. stoletja. Mimo Tebe se podijo dnevni dogodki kakor memo potnika na železnici mesta in vasi; še enega dobro ne premotriš, že Ti ga drug prepodi; jaz pa gibanje javnega življenja tako od daleč opazujem, kakor gledavec na visoki gori panoramo, do tje, kjer se nebes zemlje dotika. Ti v družbi prijateljev zvečer pri vrčku piva dnevne novice od vseh strani prerešetaš, in kmalo imate javno mnenje narejeno; jaz pa sedim v svoji puščavi, pravi pravcati eremita,

pušim tobak (ne čudi se temu! tudi eremita ima svoje slabosti), pa premišlujem kar mi prinese sem ter tje usmiljena duša političnega berila s pošte. Toraj imam o marsikterih stvarih prav čudne misli, ktere mi včasih zelo srce težijo, pa ni ga človeka, kteremu bi jih razodel. Ali mi boš toraj zamrl, ako se s pismom do Tebe obrnem in si srce malo polajšam? Kadar kako prav čudno zasolim, prosim Te poduči me; hvaležen Ti bodem, Ti od blizo bolj natanko vidiš kakor jaz, kteremu ravninska megla razgled zakriva. Začnem.

Najprvo Ti spoznam, kako sem se čudil ko sem zagledal vladni slovenski „Ljubljanski list.“ Tudi mene puščavnika niso pozabili, ter so mi ga poslali na ogled. Mi Slovenci, ubogi trpini, smo tako nezaupljivi postali, da nikakor ne moremo vedeti, kaj vlada namerava. Ako ima vlada resno voljo nam pomagati, za kar je že skrajni čas, še boljše: — kadar bo v resnici kaj za nas storila, hvalili jo bomo na vse grlo; saj smo dobre, hvaležne duše. Slehernega uradnika, ki stori le svojo dolžnost in en slovenski akt napiše, javno hvalimo po novinah; še to nam dobro dene, ako se naša zemljišča po slovenskih naznanilih v uradnem časniku eksekutivno

prodajajo (!). Tedaj vladi ne bode treba si hvale naročevati in jo drago plačevati.

Kadar bote imeli v Ljubljani slovensko gimnazijo, prilezem še jaz iz svoje puščave in si jo ogledam; kadar bo dodelana dolenska železnica, peljem se še jaz po nji vino kupovat (ne smejaj se mi, tudi puščavnik pije vino „propter stomachum“); takrat bom pel slavo slavni vladi.

In vaš domač prepir?

Veš kaj mislim o domačem prepiru? To je goli egoizem, slavohepnost, poganjanje za prvaštvo. Vsakdo, ki meni, da je za narod že kaj storil, bi rad prvakovál; vsi drugi naj bi mu bili pokorni, k večjemu naj mu o volitvah ponižno dajo svoje glasove. Ker je pa sedaj tisek prva moč, zato mora imeti bodoči prvak svoje glasilo. Enemu se vsede vlada na limance (morebiti je narobe, Ti bolje veš!), da mu izroči svoj list; drugi zapové svojim podložnikom (na pr. raznim zastopnikom), naj si naročijo in priporočajo njegov list. Najbolj kratkočasno pa je, vsaj za me, ko vidim, kako drug drugega perilo razobeša pred svetom. Vsakdo drugemu očita osebnost, le sam hoče biti nad to vzvišen; meni se pa dozdeva, da so osebni vsi, in še več.

desni.) Sicer pa, gospôda moja, kdor se jayno poteza za „droit au travail“ (pravico delu) se ne bo vpeljavil enajsturnega delavnika toliko protivil.

Če pa kak podjetnik več ur za delo potrebuje, ker ga je obiskala nesreča, elementarne nezgode, ali je dobil več naročenega dela, lahko zahteva podaljšavo ur, ktere mu bo v nujnih slučajih, kar rad priznavam, že prva instanca dovolila. Vsako le mogoče število podaljšanih ur, ako je potrebno, se bo dovolilo. In če gospôda misli, da bi se morda tu gojila kaka protekcija, moram temu ugovarjati, ker se mora po § 105 dotične postave vsako pooblastilo, ktero se je vladi pripoznalo glede podaljšanega časa, odmora, nedeljskega ali ponočnega dela, objaviti. Zraven tega moramo pa še vsako leto o tem dobiti dotično poročilo.

To je mojih misli najvažnejša točka v celi postavi. Kajti po eni strani pripravila nam bo korist, da pride vsa obrtnija pod kontrolo vlade, parlamenta javnega mnenja in tekmecev, kteri bodo po uradnih časnikih in po poročilih, ki jih imamo tukaj, vse brali; po drugi strani nabralo se nam bo pa toliko bogate tvarine za statistiko, vsled ktere nam bo mogoče, to, kar sedaj nismo prav določili, popraviti in potem morda prišel bo čas, da bomo lahko opravili brez administrativnih ukrepov in določeb dotičnih oblastnij. Danes, gospôda moja, se ne smemo še na Angleže ozirati. Oni so imeli na stotine enkêt in imeli so statistične podatke, kakoršnih nam manjka. Toraj nam družega ne ostaja, kakor ali roke križem položiti in zlorabe še dalje mirno gledati ali pa stvar v roke vzeti in vladi dati potrebnih pooblastil za slučaje, za ktere državni zbor ne more vsak trenutek izjem kovati. Toliko, gospôda moja, hotel sem vam povedati o pristavnem vprašanji.

Skliceval sem se v svojih izpeljavah na izjave podjetnikov v enkêti in lahko rečem, da smo največ tistega storili, kar sta zahtevala velespoštovana poslanca mest Aussigg in Rumburg. Mislim, da mi pač več o tem ni potreba govoriti. Če se pa vprašam, kaj bodo pa taka določila koristila? Moram trditi, da prav mnogo. Delavci se bodo prepričali, da jih varujemo pred zlorabo, da se postavodajalna oblast za nje briga; obrtniki bodo videli, da naše socijalne preosnove niso njim na škodo osnovane, da bi jih vničile in obe stranki se boste s časoma prepričali, da si medsobojna interesa nista toliko nasprotna, kakor je videti, temveč da se v resnici vjemata! (Dobro! na desni.)

Če se bo pa tu pa tam v posamičnih slučajih vendar-le našlo kako nasprotje, preskrbljena je novela za ta slučaj v četrti skupini z določili o razsodbah. Napravila se bodo nova razsodišča poleg že obstoječih in vse delavce, vse delavske razmere in ves obrtniški stan obsegla bo sistema razsodišč, vrh tega predlagala se bo pa še resolucija, ki vlado poziva, da naj predloži načrt o osnovi družinskih uradov. Ko se bo pa to, gospôda moja, s časoma zgodilo, ko se bodo bodoči predlogi, ki bodo prišli in morajo priti, o splošnem zavarovanji delavcev zoper nezgode, bolezni, starost, kar bo po mojih mislih potrebno, sklenili: potem se bo še le socijalni mir vtrdil stalno in nikogar več ne bo treba skrbeti, kaj bo z družbinskim redom in državo in nikomur več se ne bo bati, da bi se mu vzelo s surovo silo, kar je njegovemu srcu najdražje. (Dobro! dobro! na desni.)

Doli po Hrvaškem bodo tedaj na uradnih hišah napravili samo ogerske grbe brez napisov. Jaz sem to stvar premišljeval na vse strani, pa ne gré mi v glavo, čemu bo dobro. Kako bodo neki Hrvatje iskali raznih uradov? Madjari si morajo izmisliti še drugo indiferentno sredstvo, da ne bo vstala brezkončna zmešnjava, in ob enem ne bodo žalili narodnega čuta Hrvatov. Mislim bi, da bo tako-le najbolje. Na uradna finančna poslopja naj se obesi zraven grba sod brez dna.

Na banovi palači naj bode slika nekdanjega Raucha, slavnega spomina, kterege so menda vsi Hrvatje dobro poznali. Sčasoma pridejo Hrvatje v občevanji z Madjari srečno do egiptovskih hieroglifov; in znabiti postane to mednarodno občevalno sredstvo zlasti v deželah, kjer se bojujejo za jezikovne pravice.

Se nekaj. Celjska „Deutsche Wacht“ razodela je željo ljubljanskih liberalcev, da postane g. P. škof. Glejte si no, kako so pobožni in verni ti ljubljanski liberalci! Svojega škofa bi radi imeli! Privoščimo jim ga! Ali bode pa tudi njih viši pastir vesel take čete, zelo dvomim. Kaj jim je cerkev in služba božja? Gola parada, ali pa še manj. Ali

Visoke zbornice, obe stranki vdeležili ste se pošteno dela v odborih pri osnovi te postave. V marsikakem oziru napravili so se kompromisi, da se je dala pravičnost za medsobojne politične in socijalne nazore. Naj bo toraj tudi visoka zbornica tukaj povsem podobna skupnega delovanja, da se vstvari in stalno vtrdi socijalni mir v deželi in prepričan sem, da si bo avstrijski parlament po napravi te postave vstvaril stalen spominček. (Dobro! na desni.) Glasovali bomo o prehodu k podrobni debati. (Živahna pohvala in ploskanje na desni. — Govorniku mnogi čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. maja.

Notranje dežele.

Kako postopa „Schulverein“ in njegovi aposteljeni po *Štajarskem*? Sramotno, pohujšljivo, in protipostavno, ker svojo uradno oblast zlorabi! „Politik“ pozná v Mariborški okolici blagajnika „Schulvereina“, ki je ob enem predsednik krajnega šolskega sveta. Tisti je zlorabil svojo oblast in je kmetam obetal, da jim bo vse kazni odpustil, kterim so zapadli zaradi zanemarjenja šole po svojih otrocih, ako pristopijo k nemškemu „Schulvereinu“. Drugače pa jih bo privijal, da bodo morali plačavati kazni, da bodo črni, ali pa sedeti. In glejte, res! Vsim tistim, pravi „Politik“, kteri so pristopili k „Schulverinu“ so bile kazni odpuščene, drugi so jih morali plačati ali pa sedeti. Če ni to zloraba podeljene oblasti na podlagi strankarstva in samovoljnosti, naj pa kdo pové, kaj da je! Še nekaj. Nek župan je dal prepeljati reveža na občinske stroške v bolnišnico in je za ta posel nekega kmeta najel, kteremu je od pogojenega plačila za prevoz 1 goldinar odtrgal in je kmeta zanj v „Schulverein“ vpisal, če tudi se je kmet z vsemi štirimi branil, kolikor se je le zamogel. Kaj pa je to družega, kot nasilstvo? Ali je tak župan še mož na svojem mestu?

Zdržena levica se bo razbila! Njen klub sklenil je v seji tistega dne, ko so se v Mariahilfu pri volitvah pretepali, da se ima levica, kakor je sedaj, razpustiti in na podlagi novega nemškega programa, kterege je Plener sestavil, nova stranka s pomlajenimi načeli osnovati. Jedro nove stranke bo menda abstinenca (zapuščanje državnega zbora) ter ob enem najostreje orožje, kterege se mislijo posluževati v bodočnosti. Večina klubovih članov strinjala se je s Plenerjevimi predlogi in tudi dr. Herbst ni odrek. Protivil se mu je pa Chlumetzki in ž njim vsi moravski liberalci, kar je ravno povod porušenju dala. Dolgo časa gibali ste se v združeni levici dve stranki, ki ste si v mnogem prav hudo nasprotovali in le v glasovanji zoper desnico so bili vsi edini. Posebno se je mlajša Plenerjeva stranka od dne do dne avstrijski misli in narodnosti vedno bolj odtegovala in vse svoje mišljenje na soglasje z nemško državo obrnila. Da, kar nič je ni bilo sram očitno svoje sočutje z nemško državo priznavati. Sedaj so, oprti na to zavest, neki sklenili boj s Slovanstvom in s sedanjo Slovanstvu prijazno vlado ter hočejo ali zmagati ali pa poginuti in s seboj vred ves državni zbor potegniti, da se bo razletel na drobne kosce; kajti le na ta način mislijo se odkrižati toliko pristudene jim Taaffejeve vlade. Da bodo na predzrni boj pripravljene, radi verujemo, manj pa nam hoče v glavo, če jim bo res tako lahko sedanjo vlado kar meni nič tebi nič vreči, kedar se jim bo ljubilo. Skoraj pet let se v ta steber že vpirajo; zaleteli so se vanj takoj v prvih šestih tednih, ko se je postavil, pa ga do sedaj še omajili niso, upamo,

še kaj vidiš ljubljansko liberalno mladino (včasih je tudi kak zijal s plešo vmes), kako zvesto hodi k Šmarnicam v stolno cerkev? Kako potem stojijo gospodiči „v špalirji“ na trgu, memo njih pa hodijo gospodske krasotice, sramožljivo oči pobešene (ali kali!), in potem gré množica v „Zvezdo“, da tam premišljuje slišane nauke? Ali jih še vidiš, kako se pri slovesnih obhodih, na pr. o Vstajenji in o sv. Telesu obnašajo vsem v spodbudo? Ali še veš, kako so se pred 15 leti v stolnici zasramljivo glasno zakrohotali, ko je imel slavni Klinkovström govore? Tudi tega se še spominjam, da so nekdaž Döllingerju odpadniku poslali zaupnico, v sveti gorečnosti, da bi cerkveni zbor stare katoliške vere ne pokazil! Privoščimo jim toraj škofa, kakoršnega zaslužijo, na pr. Döllingarja; mislim pa, da ni mogoče katoliškega duhovnika pripraviti v bolj dvomljiv sloves, kakor če liberalci ga hvalijo in priporočajo. Bodi dovolj za danes.

da se jim bode ravno tako malo zanaprej posrečilo, kakor do zdaj.

V *državnem zboru* bil je poslednje dni na dnevnem redu tudi načrt postave o odškodnini po nedolžnem v ječo ali zapor obsojenih oseb. Gosposka zbornica je to postavo za sedaj še odložila, ker se ji še marsikaj o njej ne zdi zadosti jasnega. Neki še niso edini ali naj se v takem slučajih odškodnina pričenja že z dnem, ko se nesrečnik spravi sploh pod ključ, ali pa še le tedaj, kedar ga že obsodijo. Dalje še ni določeno, kdo naj določi odškodnino. Poslaniška zbornica je sicer to že določila, ker je odškodnino zavisno napravila od nepremakljivih pravil. Da je postava vseskozi pravična, smo že omenjali lansko jesen, ko se je prva misel o tej zadevi sprožila; če so tudi silno redki slučaj, v kterih se nakreti toliko sumljivih reči skupaj, da po nedolžnem obdolženega pod saboj pokopljejo, se vendar le tu pa tam primeri, da se nedolžni ljudje po osem, po deset let, po ječah zdihovali; da, znan nam je slučaj, ko je nek mlinar v Čeah vže dvajseto leto se pokoril v zaduhli ječi za hudodelstvo, ki ga nikdar ni storil in se je pravi hudodelec še le na smrti postelji razodel, da bližnji po nedolžnem trpi. Tak človek je potem gmotno in duševno vničen, kajti črv, ki ga je grizel noč in dan, da mora po nedolžnem toliko trpeti, zamoril mu je najboljše kali življenja. Prav je toraj, da se takim nesrečnim ljudem daje vsaj nekoliko odškodnine; da bi se jim pa prestano trpljenje povrnilo, pa še misliti ni, ker ga svet nima za to denarja, kteri bi bil zadosti velik.

Političnih strank na Hrvaškem je, kakor prinaša na poluradni „Fremdenblatt“ iz Zagreba dopis, pet, o kterih smo letošnjo spomlad že enkrat govorili in njihov program pojasnjevali. Prva je najmočnejša in ima zdatno večino, če tudi se je dolgo časa o njej dvomilo, ali se bo ohranila pri življenji ali ne in to je narodna stranka; druga je nezavisna; tretja pravna ali Starčevićanci; četrta so Srbi in peta: divjaki. Vse štiri poslednje skupaj se niso vstani meriti z narodno stranko, kajti nasproti vsem ima še zmirom nekoliko, nasproti posamičnim pa silno večino. Jako pomembljiva je pa misel, da je prav lahko mogoča spojitev Srbov in divjakov z narodno stranko, kajti toliko je že danes svestno, da bote obe stranki z narodno postopali, kjer bo veljalo varovati parlamentarno dostojnost in deželnozborsko delovanje pospeševati. Ako se to zgodi, kar bi bilo tudi želeli, narasla bo narodna stranka na 70 glav, kteri nasproti bi se za slučaj, da bi se tudi nezavisna spojila tu pa tam se Starčevićanci, le neznatna manjšina kakih 32 poslancev protistavila, ako bi pa vsaka za-se postopala, imela bi narodna stranka edino le s kakimi 15 do 17 Starčevićanci opraviti. Kar narodni stranki odločno manjka, je medsobojna disciplina, odločnost in edinstvo. Le kedar se bo odlikovala s temi tremi krepkostmi, podpirala jo bo tudi vlada.

Volilni pretepi se na *Ogerskem*, letos bolj množé, kakor se je to do sedaj sploh kedaj godilo. Najhuje so do sedaj delali v Mezö-Keresztur, kjer je kri kar s curkom tekla in je žalibog pet mož na volišči mrtvih obležalo. V Ogerskem Staregradu razvijal je vladni kandidat svoj program in je v svoji neprevidezosti slušateljke poljedelske akademije razžalil. Takoj se je dvignila demonstracija in kandidat je moral pobegniti k orožnikom v varstvo, sicer bi ga bili ubili. Splošno mora pa letos zrak z nekako tvarino napolnjen biti, ki zlasti ob volitvah srd dviguje, kakor postavim na Dunaji, kjer se vendar še ni čulo, da bi se bile stranke zbile, kakor so se letos. O Madjarih se ne čudimo, ker ondi je to že kaj navadnega in Madjarembor ni zdrav, ako se mu ne ljubi pretep pri volitvah. Tisti mora biti, drugače bi volitve še veljavne ne bile.

Vnanje države.

Srbska skupščina v Nišu pečala se je z tiskovno postavo, ktero je zdatno poojstrila, ter jo je postavila pod državno nadzorništvo. Nismo prijatelji tiranstva in duševnega zatiranja razvijajočih se mladih moči, kar se pa srbskega javnega tiska tiče, moramo pa po lastnem prepričanji reči, da je bil ta korak od skupščine jako umesten, kajti ondi se v nekterih radikalnih in liberalnih novinah ni poznalo nobenega spoštovanja ne do Boga, ne do cerkve, ne do vladarja. Ko bi psi pisati znali, pisali bi dostojnejši, kakor se je pa v marsikakem oziru ondi godilo.

Rimski časnik „Voce“ pravi, da se mu je posrečilo zvedeti, da nameravano *popotovanje kralja Humberta v Berlin* izostane, ter tudi vzroke pové zakaj. „Voce“ pravi, da je Bismark opozoril nemškega poslanca v Kvirinalu, naj na primerenem mestu opozori, da bi obisk laškega kralja na Nemškem dvoru letos ne bil času primeren; tudi cesar Viljem vsled prestane bolezni ni v položaji, da bi se zamogel trudu slovesnega sprejema podvreči. Drugi poglobitni vzrok je pa ta, da Pruska ne mara cesarju Francu Josipu napravljati sitnosti. Kajti če bi kralj Humbert bil že enkrat v Berlinu, prišel bi tudi prej ko ne na Dunaj. Naš cesar mu je že tako dolžan en pohod. Da bi ga pa laški kralj že v drugič obiskal, ko naš presvitli vladar še enkrat ni bil v Rimu, bi bila pa skoraj javna provokacija in te bi se pa nemški cesar, ki bi ji neposredno povod dal, prav rad izognil. Ali je novica resnična

ali pa le izmišljena, ni ravno toliko razločka; kajti pomen ji ostane vedno le eden in tisti, in ta je dokaz, kako da se je laška vlada nad lastnim položajem zmotila, v katerem je mislila da se nahaja nasproti Avstriji in Nemčiji, odkar se jima je jela Rusija približevati.

Kakor „Köln. Ztg.“ poroča, napravil je nemški cesarjevič Viljem, kakor bodoči nemški cesar na *Ruskem* jako dober vtis. Temu se ni čuditi, ako pomislimo na prijateljske razmere, ki se ravno sedaj posebno med Nemčijo in Rusijo nahajajo, katerim pa tudi to mnogo pripomore, da ste si ruska in nemška cesarska rođovina v sorodu. Ruski veliki knezi so se navadno na Nemškem ženili. Ruski narod to vso dobro vé; poleg tega je pa tudi videl, kako slovesno in prijazno da je car sam nemškega cesarjeviča sprejel. Kdo pa je še kje doživel slučaj, da bi družina ne bila ljubeznjivo sprejela došlega gosta, ako ga gospodar sam dobro in gostoljubno sprejme, posebno pa že tedaj, če je v sorodu. Posebne dober vtis na priprost ruski narod napravil je pa dogodek, da je nemški cesarjevič poljubil v Gagini sv. križ in pa da se je pri vojaških vajah z nekaterimi vojakmi v ruščini razgovarjal. Tudi pri defiliranju vojaštva ogovarjal in zahvaljeval se je v ruščini.

V *Parizu* pečajo se z mislijo, da bi bilo dobro, ako bi se temeljne postave pregledale in častu primerno predelale. Pri tem začetju je, seveda, kolikor strank, toliko misli. Vsaka misli, da ima prav. Demokratična zadruga zmernih republikancev napravila je iz tega ozira tudi svoj shod in se je za omejen pregled temeljnih postav odločila.

Turčija se je odločila. Pripravljena je iti z Angleško skupaj Sudan pometat in sicer z 12.000 do 15.000 možmi, če ji Angleška obljubi, da se pri konferenci ne bode obravnavala misel o zasobnem protektoratu in o priklonu Egipta. Kakor hitro pa bi se to zgodilo, zapustil bi turški poslanec odmah konferenco. Takoj, ko bodo Angleži in Turki v Egiptu in Sudanu red napravili, zapustili bote obe velesili h kratki očejene kraje in se domu podali.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 30. maja. „Mentita est iniquitas sibi“ — piše prijatelj našemu listu o gospodu „Stat nominis umbra“, kateri je hotel v kozji rog vgnati „Slovenca“, češ, Jezuitje učijo, da namen posvečuje sredstva. Stvar je deloma obravnavana v „Slovenecu“, celoma pa v nemštvu, kar spričuje knjižica: Das alte Lied „Der Zweck heiligt die Mittel“ im Texte verbessert und auf eine neue Melodie gesetzt von P. Roh, S. J. II. Aufl. Freiburg im Breisgau 1869. 8. 32. — V tej knjižici tisti Pater, kateri je za omenjeni dokaz ponudil 1000 rajšev, razlaguje sopernikom in časnikom, kateri so si drznili ta namen podtikati Jezuitom, njihovo nevednost in zlobnost. Bila sta lakomna one ponudbe vzlasti dr. Fr. Huber, pa pastor K. L. Maurer (aus Bergzabern in der bayerischen Pfalz), ali pravoslavni učilišči v Heidelbergu in v Bonnu, kterima je stvar razsoditi, jima nagrade niste pripoznali. Poslednji je v knjižuri „Neuer Jesuitenspiegel“ grdil častiti red Jezusov in ondi oponaša iz P. H. Busembaum Medulla theol. mor. ter navaja lib. VI. cap. III., kakor g. Senca, da je v njej oni preklicani stavek: quia cum finis est licitus, etiam media sunt licita. — Vidi se, da je iz tega kalnega in napačnega vira zajel „Slovenec“ sopernik. Pater Roh pojasnjuje, kako je razumevati oni stavek po svoji zvezi, kako so prelagati določivne besede, med njimi tudi unkrat napak tiskana: praecisa vi et injuria ne (inpuria) itd. in kolika zloba je, iz te posebne zveze pripisovati redu splošnje pravilo, da namen posvečuje sredstva. — Vzlasti zlobno je pa to v slovenščini. O tem soperniku jezuitovskem je sicer tajna javnost ali javna tajnost, kakor hočete, da je volk na denar. Sumljivo se nam je koj zdelo, da se ni potegnil za onih 1000 rajškov, kterih še doslej nikdo ni pograbil, in da je po „Slovenecu“ obetanih 100 gld. tako velikodušno odmenil „Slov. Narodnemu Domu!“ kajti sopernik naš nikakor ni radodaren. Sicer pa se nam piše, da isto obrekovanje o Jezuitih, pa še druge abotnosti, takoj posebej o sv. Janezu Nepomučanu itd. ponavlja baje vsako leto pred svojimi učenci. Ako je to res, bi bilo pač svetovati nadzornikom šolskim: Videant consules! in dijakom sploh: Nolite jurare in verba magistri! Tako se uči, ako se zajema iz kalnih, lažljivih virov. Sicer pa nič ni tako skrito, da ne bi bilo kedaj očito. Prej ali slej bodo tudi Slovenci spoznali, kako značajan (!), temeljito učen (?), skromen (!) in blag (!) učitelj mladine je glasoviti „Stat nominis umbra!“

Konečno še nekaj za „senčnatega pisatelja“ in njegovo enako orodje „Slov. Narod“. P. Roh je po-

tem, ko je zagotovil 1000 gld., ko je poskrbel za poštene sodnike, namreč vseučilišče v Heidelbergu in Bonnu (t. j. pravni fakulteti) še zraven dostavil: „Kdor pa ta stavek ali nauk jezuitom podtika ter ga ustmeno ali pismeno razširja, veljavnih dokazov pa ne donese, je nepošten človek (ehrloser Mensch) in — nesramen obrekovalec.“

Iz Ljubljani, 31. maja. Šmarnice gotovo najlepše, kar se jih je v nemškem jeziku doslej obhajalo pri nas, dovršijo se drevi, slovesno v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Redovnik tovaršva Jezusovega, preč. oče Karel Hanner, roj. l. 1833 v Linzu, imel je vsaki večer duhoven govor, in zgradil nam je po vseh pravilih najsvetejše vede in umetnije prekrasen vrt naše ljube Gospé (Liebfrauentgarten), kakoršen naj bi pod njenim varstvom bil vsakdo izmed nas dotlej, da se spremeni v raj nebeški. Prve dni smo trebili divjo pustinja našega srca, nato gradili, okopavali, sejali in sadili, prilivali in obrezovali, krasili in olepševali v tako živih podobah in prilikah, v gniljivih primerah in izgledih, da se je moglo le čutiti, kedar je gospod govoril. Varuj se hudega — delaj dobro, to je krščanska pravičnost, in po tem smo dobivali priličnih nauk in budil, kako naj se znebivamo vsakršnih grehov in strasti ter na njihova mesta sadimo potrebne čednosti in dobra dela in kako naj se pobožni dovršuje v sveti popolnosti. Kakor je notranja tvarina bila izvrstna, tako razločna in prijetna je bila beseda, priprosta ponasa, razprava vsaki dan mikavna. Pa so tudi poslušalci prihajali dokaj marljivo; med njimi časih tudi taki, ki jih sicer ni videti v cerkvi. Da bi si le ponujano milost obrnili v prid! Nekteri so se le sem ter tje prikazali; nektare je tako pogrelo, da so jo uhitili še med govorom. Sploh pa se smé trditi, da pri takih Šmarnicah slovenskih bi se bilo ljudstva vse trlo. Občna hvala se v istini razodeva za tolikanj milo pobožnost, pa tudi očitna želja, da bi prelepe duhovne ogovore prej ali slej dobili v tiskani knjigi v stanoviten spominek. Preč. oče K. Hanner se podá sedaj v Trst; o godu in v osmini Srca Jezusovega, kedar bodo v novi cerkvi pridige in svečanosti po slovenski, bode on pa v nunski cerkvi imel v nemški besedi duhovne ogovore, kterih se bode z nunami in njihovimi domačimi gojenkami vred vdeleževalo lahko tudi drugo véno občinstvo. Ne tisti je kaj, kateri sadi, tudi ne tisti, kateri priliva, kliče nam z apostelnom omenjeni duhovni voditelj, ampak on, ki rasti daje, Bog; in tega blagoslova sprósi naj nam obilno naša ljuba Gospá presv. Sreča!

Domače novice.

(Za razširjenje novega občinskega reda) se bode v torek 3. t. m. ob 9. uri dopoldne pri deželnem predsedništvu sošla enketa, ki bode pretresala načela, po kterih naj se osnuje novi občinski red.

(Za razširjenje šole) dobila je od denarjev, ki jih je v ta namen podarila kranjska hranilnica, tudi občina Dolenjavas pri Ribnici 500 gld. Vsled tiskarskega pogrška bilo je to v zadnjem naznanilu izostalo.

(Teden dni) je še le, odkar se je dodelala nova pot v Šiško, in sicer iz Tivolskega hriba vedno po senci do Šišenske cerkve. Pot se je šetalcem že takoj iz začetka tako priljubila, da se jih vedno dosti nahaja, ki jo radi pod noge vberejo in tako v senci dojdejo v prijazno selo, Ljubljansko sosedo, v snažno Šiško, kamor bi morali sedaj, ko skoraj dan na dan veter s prahom po cestah pleše, skozi goste megle taistega koračiti. Pot je pa tudi sama na sebi jako zanimiva; prekrasno se ti rije ob rebri Tivolskega hriba kakor kača sedaj sem sedaj tje, kmalo na levo, kmalo na desno. Tudi prepadov se ne vstraši, ter se prav po amerikanski čeznje zaletava, seveda je za bolj počasnega šetalca povsod jako ličen most narejen, kakoršnih se ondi deset nahaja, ako se ne motimo. Le tako vrlo naprej, olepševalni odsek na magistratu, in kmalo ne bo ne blizo, ne daleč mesta, ki bi se z naravno lepoto, kateri je tu pa tam umetnost le nekoliko pod pazduho segla, toliko ponasati zamogel, kakor naša slovenska bela Ljubljana.

(Dve dobri uri) vleče se pot od Šenkavca, po Lattermanovem drevoredu preko Tivolskega vrha mimo „Razgleda“ in okolo hriba na Zgornji Rožnik, kjer pa ne smeš več počivati kakor k večem 10 min.;

potem pa zopet pot pod noge in po zložni cesti navzdol mimo Spodnjega Rožnika, kjer po izvrstnem Istriancu diši, naravnost naprej, zopet po Tivolskem gozdu nazaj v mesto. Ako greš ob 7. uri iz Velikega trga, in vso navedeno pot po pameti prehodiš, pošli Ti boste dve uri, da sam ne boš vedil kedaj in devet bo ura, ko zopet na Veliki trg prideš.

(Kamnje so metali) danes poredni fantalini, ki drugzega ne zaslužijo, kakor da bi jih prvi tisti, ki ima ravno čas, za ušesa prijel in jim prav dobro uro navil, preko Ljubljane. Proti eni popoldne pride starikova ženica po šolskem drevoredu, ko zopet tak kamen naravnost čez Ljubljano prileti, ženo na glavo zadene in ji prebije, da se ji mahoma kri po čelu vlije. Kakor čujemo, bili so kleparski učenci, ki so si s to surovo še za kmetiške pastirje jako nedostojno igro čas kratili. Naj bi vendar stariši, mojstri in drugi, ki jim je razposajena mladina v skrb izročena, nekoliko bolj pazili nanjo, da se ne bodo take nerodnosti godile v glavnem mestu slovenskem.

(Prijatelje naravne lepote), kjer je tudi umetnost svoj del pripomogla, opozorujemo danes na Postojnsko jamo, ki bo letos na binkoštni ponedeljek prvokrat prekrasno razsvitljena z električno lučjo. Ker večini naših rojakov ni še bila dana prilžnost te najnovejše znajdbe probujenega duha v naši domovini občudovati in občudovanje je povsem vredna, ponuja se jim sedaj prekrasna prilžnost podzemeljska čuda v svojem čarobnem lesku v ponedeljek popoldne v magični električni svetlobi občudovati. Naj se nikomur ne smilijo 3 gold., ki jih plača od Ljubljane do Postojne in za nazaj in ima pri tem prost vstop v jamo. Lahko bi z dobro vestjo rekli, da kar se bo tukaj vidilo, človeško oko ni še gledalo na slovenski zemlji. To smemo tim več trditi, ker gre Postojnčanom vera, da sami svoje jame v novi luči nič več ne spoznajo, toliko krasnega je neki elektrika zopet odkrila. Na noge toraj rojaci!

Razne reči.

— Čast. gosp. Janez Oblak, župnik v Borovnici je te dni iz voza padel ter si v stegnu nogu zlomil. Bog ga potolaži!

— † Grof Pace, oče Logškega okrajnega glavarja grofa Antona Paceta, je včeraj zjutraj na svoji grajščini blizu sv. Križa pri Litiji umrl. Pogreb bo jutri ob polu desetih dopoldne.

— Zapisnik utemeljujočega glavnega zbora delničarjev delniškega društva „Prvi Narodni dom“ v Rudolfovu dne 18. maja 1884 ob 1/2.11. uri zjutraj v dvorani narodne čitalnice. Kot sodnijski poverjenik bil je navzoč gospod svetni tajnik Ullepitsch pl. Krainfels. Osnovnega odbora predsednik gospod dr. Albin Poznik otvoril občni zbor in konstatira, da je osobno navzočih sedemnajst (17) delničarjev, kateri zastopajo štiri in dvajset (24) podpisanih delnic. Dalje, da je izročilo osemnajst (18) delničarjev pooblastila za devet in dvajset (29) podpisanih delnic; toraj vsega skup 53 delnic. Na predlog istega se izvoli za zapisnikarja g. Rajko Perušek. Na to prečita pravila ter vpraša navzoče, da li se vjemajo s predlogom, da se na podlagi teh pravil sklene delniška pogodba? Gosp. Jagodic predlaga, da se v tretjem paragrafu pravil pristavi dodatek, da se temeljna glavica sme samo tedaj na petnajst tisoč (15.000) povikšati, ako v to privoli občni zbor, kateri nasvet se sprejme. Potem obvelja jednoglasno predlog gospoda dr. Poznika. Vrši se zadnjič volitev začasnega upravnega odbora. Predsednik imenuje za pregledovalca glasov g. L. Verbiča in J. Poljanca. Oddalo se je 53 glasov. Izvoljeni so gg.: Karol Rudež s 50, R. Perušek 47, dr. Poznik 35, Ivan Krajec 34, A. Pauser, Fr. Kastelic star. in Rohrmann Viktor z 32 glasovi. Nato se je občni zbor sklenil in zapisnik podpisal.

— Razpisi učiteljskih služeb na Gorickem. Na c. kr. učiteljskem izobraževališči v Gorici razpisano je ravnateljstvo mesto z dohodki, določenimi v postavi s 15. aprila 1873. l., drž. zak. št. 48. Prosilci morajo dokazati, da so sposobni podučevati pedagogiko in voditi praktične vaje ter da poznajo nemški, slovenski in italijanski jezik. — Na c. kr. deški vadnici, ki je združena z imenovanim učiteljskim, razpisani ste dve podučiteljski mesti in eno mesto pomožnega učitelja s plačo podučitelja. Prosilci za prvi mesti morajo dokazati sposobnost za podučevanje na ljudskih šolah z nemško-italijanskim, oziroma z nemško-slovenskim učenim jezikom. Za eno omenjenih mest zahteva se tudi znanje hrvatskega jezika, ki se mora dokazati. Prosilci za mesto pomožnega učitelja naj dokažejo sposobnost za podučevanje v tretji skupini (grupi) učenih predmetov za meščanske šole, posebno pa sposobnost za podučevanje risanja na učiteljskih izobraževališčih, in znanje nemškega ter italijanskega ali slovenskega učnega jezika. Prošnje naj se podajo do 30. junija

t. l. deželnemu šolskemu svetu za Goriško in Gradiško v Trstu. („U. T.“)

— Vsled nagle sodbje je bil 13. t. m. v Sarajevu vstreljen ropar Mujo Arnoutovič. Zarad mnogovrstnih ubojev je bil obsojen na vislice, a ker nimajo v Bozni krvenika ali rabeljina, so ga na dvorišču vojašnice vstrelili. Po veri je bil mahumedan in si je po mahumedanski šegi pred smrtjo omil obraz, roke in noge, ter odgrnil prsi, ktera so mu takoj predrle štiri svinčenke in ga ustrelile.

— Parnik je zgorel. Avstrijski parnik „Antal“ je 13. t. m., ko je ravno hotel odjadrati iz pristanišča v Reko začel je goreti. Ognja niso mogli pogasiti in je tako zgorel parnik in 1200 sodov petroleja, ki so bili na njem. V nevarnosti so bile vse ladje v pristanišču.

— Indijska razstava v Pragi. 15. maja so odprli v Pragi indijsko razstavo, kjer so izloženi indijski naradni produkti, razna orodja in kinči iz kovine, rezbarska dela, posebno lepo izdelani predmeti iz ebenovega lesa, krasne indijske preproge, predmeti bombajske obrtnije, slikarije na marmor in blestnjak (Glimmer) itd.

— Častni doktorji. Katoliška univerza v Lovanji na Belgijskem je slavlila 12. t. m. svojo petdesetletnico, odkar je katoliški ustav. Pri tej priložnosti je bilo imenovanih 31 častnih doktorjev, med temi 12 doktorjev modroslovja. Med slednjimi je avstrijski cesarjevič Rudolf, brazilijanski cesar dom Pedro in pa grof Ferdinand Lesseps, ki je znan po prekopu sueške ožine.

— Skladišča sta pogorela. V Liverpoolu sta zgorela 19. t. m. dva skladišča (magacina) za bombaž. Škode je 250.000 liber sterlingov ali 2½ milijona goldinarjev.

— Veliki polom ali „krah“ je bil v Novem Jorku. Škode je okoli 100 milijon in vrednost denarja še vedno pada. Vlada skrbi, da bi državno posojilo daljne škode ne trpelo. Vzrok „krah“ je nepremišljena spekulacija s železničnimi papirji.

Telegrami.

Dunaj, 30. maja. Vesti, da bi se bile diplomatske razmere med Prusko vlado in Vatikanom porušile in da misli pruski poslanec pri sv. stolu svoje mesto zapustiti niso resnične. Schlözer do sedaj še za svoj običajni odpust ni prosil, ktere misli, kakor vsako leto, tudi letos meseca julija nastopiti. Za čas svoje odsobnosti namestoval ga bo pooblastenec njegov. Ni še dolgo, ko sta se Schlözer in državni tajnik kardinal Jacobini posvetovala.

Dunaj, 31. maja. „W. Ztg.“ poroča: Cesarski patent od 29. maja razpustil je deželne zbornice v Dolenji in Gorenji Avstriji, na Štajarskem, Koroškem, v Bukovini, na Moravskem, v Sleziji in na Predarlskem ter naroča ob enem nove volitve.

London, 31. maja. V Saint Jaimessquare vršila sta se skoraj h krati ob 9. uri zvečer dve razpoka z dinamitom, nekoliko pozneje tretji. Okna po okolici so se pobila, ljudi ni bil nobeden poškodovan. Ob poldesetih čul se je razpok dinamita v Seotlandyard. V glavnem redarstvenem uradu je pobitih več oken in mnogo oseb poškodovanih. Kmalo na to našli so torbo s sedemnajstimi zavitki dinamita ob Nelsonovem slopu na Trafalgar-square prislonjeno, ktero je policija spravila.

Umrli so:

29. maja. Marija Kozjek, delavčeva hči, 21 dni, Tržaška cesta št. 24, božjast. — Franja Pleško, zasebnica, 56 let, Gosposdske ulice št. 7, jetika. — Reza Mittendrein, usmiljana sestra, 27 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

31. maja.

Papirna renta po 100 gld.	80 gld. 60	kr
Sreberna	81	35
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	—
Papirna renta, davka prosta	95	90
Akcije avstr.-ogerske banke	862	—
Kreditne akciije	160 gld. 307	70
London	122	25
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	75
Francoski napoleond.	9	71
Nemške marke	59	75

„Jurij s pušo“,

šaljiv list s podobami, (1)

izhaja dvakrat na mesec v Trstu. Naročnina mu je do konec leta 1 gld. 50 kr. Naj se pošilja pod naslovom Ivan Dollner, tiskarna Amati v Trstu.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Jožef Jerič.

Jožef Korošec v Velesovem

išče

(3)

službe gojzdnarja

ter jo lahko nastopi kadar je treba.

Ravnokar je izšla in se dobiva v **Katoliški Bukvarni** knjiga:

Die Reiche

der

heiligen drei Könige

ihr

Sterndienst, ihre Reise nach Betlehem etc.

Nach den Gesichten der gottseligen

Katharina Emmerich

im Vergleiche mit den Aussagen der Geografie, der Geschichte, der heil. Schrift und der Alterthümer.

Nabral in sostavil

Anton Urbas,

kanonik in stolni župnik v Ljubljani.

Z zemljevidom.

Velja sešita 80 kr., po pošti 5 kr. več.

Poli-tura

(2) za mobilije,

ktere se lahko vsakdo posluži, da si zlika svoje stare mobilije, ki se že po prvem likanju svetijo kakor nove. Cena za vsako steklenico 1 gl. 20 kr. proti poštnem povzetju razpošilja

L. Epstein,
Wien, VI., Getreidemarkt 17.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10

prilporečata stalno, dobro izbrano zalogo najboljše kmetijskega in poljedelskega orodja in strojev, posebno krmoreznic in slamoreznic Henrika Lanža v Mannheimu, kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: Žitne sušilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavec (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (12)

Podpisani prilporeča svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **sulmene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno itd., po 2 gld. 20 kr.; trde klobuke, najnovejši izdelek, **rujave** ali **črne**, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljše po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinejša roba in najboljši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; klobuke za dečke po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate

(14)

itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobivajo podobice Matere Božje na lepem papirju, na kterih so natisnjene molitve, ki se po vsaki tihi sv. maši z mašnikom opravljajo. 100 podobice velja 3 gl.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

prilporeča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodecu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vranič, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-Ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čee se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahleva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stojčim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezn na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni prilporečam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprilporečeno zahvalo, vzsem spoštovanjem udani

Franz Jug,

(11) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prane in pljučne bolečine; 1 stekl. 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno DORSCH olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, prilporeča še nadalje

F. Caserman in dr.,

krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljše in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (4)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.